

Evaluering af 1.g'ernes første halvår på Silkeborg Gymnasium i 2017

I det følgende sammenfattes resultatet af en evaluering af det første halve år på Silkeborg Gymnasium for 1.g-eleverne. Evalueringen er gennemført i december 2017 og omfatter således grundforløbet samt de første par måneder af studieretningsforløbet. Evalueringen er særlig interessant, fordi den afdækker det første grundforløb gennemført efter gymnasireformen, der bl.a. betyder, at eleverne ikke på forhånd har ytret interesse for en bestemt studieretning.

Evalueringen består af en spørgeskemaundersøgelse blandt samtlige 19 1.g-klasser med 385 respondenter ud af 542 mulige svarende til svarfrekvensen 71 % (den var 88 % i 2016 og 2015 samt 74 % i 2014).

Rekruttering

Eleverne er blevet spurgt: Hvad var de vigtigste grunde til, at du valgte at søge ind på Silkeborg Gymnasium? I svarene betoner eleverne med samme prioritering som sidste årgang den brede uddannelse, der åbner mange muligheder for videregående uddannelse (77 %), de mange valgmuligheder på det store gymnasium (74 %), skolens gode rygte (57 %) samt det sociale liv (52 %). Eksempler på elevudsagn:

Helt klart stemningen, og følelsen man får, når man kommer ind.

Der er bare så mange flere muligheder plus, at linjerne er perfekte og passer præcis til mig. Takket være SG-vælgeren og at vores gymnasie har så mange linjer, er det meget mere nemmere for folk at vælge den præcise linje, som de nu ønsker sig osv.

College 360 sagde mig ikke noget.

Bare at min storebror gik her og var hel vild med det. Mine forældre og min bror sagde, at jeg ville passe godt ind heroppe.

Undersøgelsen viser, at en del elever tidligt beslutter sig for at søge optagelse på Silkeborg Gymnasium, hvilket fremgår af tabel 1. Flest beslutter sig i løbet af 9. klasse, men fordelingen af svarene tydeliggør vigtigheden af undervisningen i forbindelse med 8. klassernes introkursus.

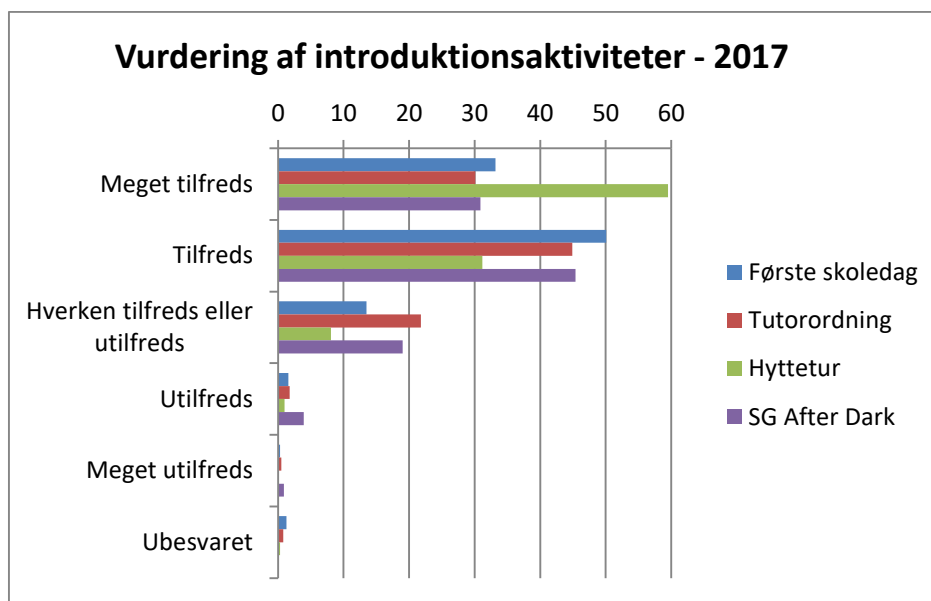
Tidspunkt for beslutning	Frekvens
I 10. klasse	32,2 % (26,1 %; 29,8 %)
I 9. klasse	39,2 % (37,7 %; 42,2 %)
I 8. klasse	16,9 % (17,9 %; 15,5 %)
Før 8. klasse	11,4 % (17,5 %; 11,9 %)
Ubesvaret	0,3 % (0,9 %; 0,7 %)

Tabel 1. På hvilket tidspunkt besluttede du dig for at søge optagelse på Silkeborg Gymnasium frem for en anden ungdomsuddannelse? Tallene i parentes er for 2016 og 2015 i nævnte rækkefølge.

1.g-introduktionen

Der udtrykkes generelt stor tilfredshed med 1.g-introduktionen. Fx er 83 % af eleverne *tilfredse* eller *meget tilfredse* med første skoledag, og 91 % er *tilfredse* eller *meget tilfredse* med hytteturen, hvilket svarer til resultaterne de seneste år. Som det fremgår af figur 1, er der meget få elever, der udtrykker egentlig utilfredshed med introduktionsaktiviteterne.

Det er positivt, at andelen af elever, der deltager i *SG After Dark*, der er en alkoholfri hyggeaften for 1.g-eleverne placeret tidligt på skoleåret, i perioden 2014-2017 er steget fra 60 % til 93 %.

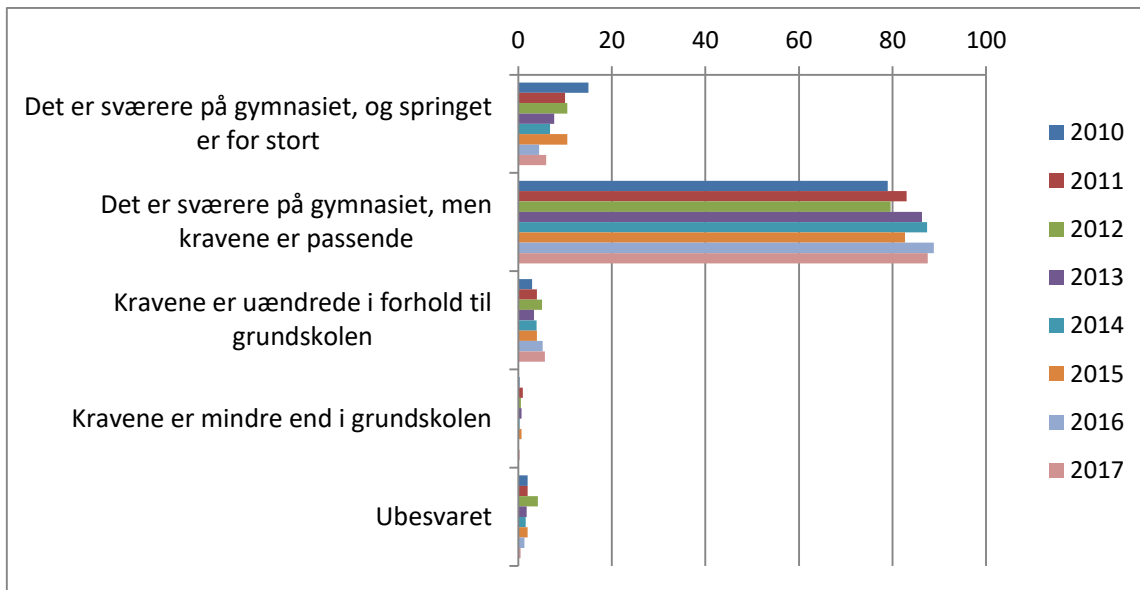

Figur 1. Elevernes tilfredshed med forskellige introduktionsaktiviteter.

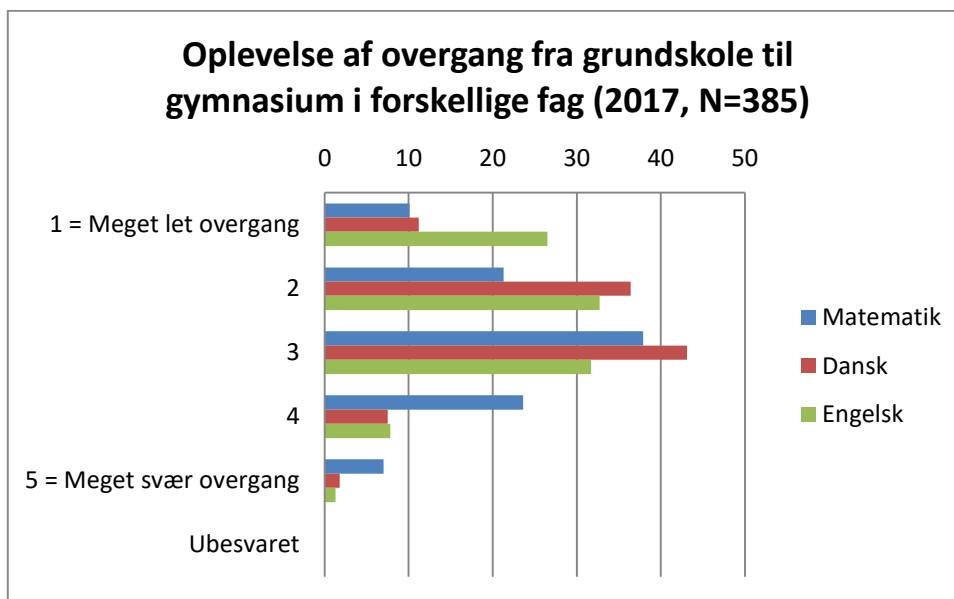
Faglige udfordringer ved overgangen til gymnasiet

Mht. overgangen fra grundskole til gymnasium giver 6 % af eleverne udtryk for, at *det er sværere på gymnasiet, og springet er for stort*. Dermed fastholdes den lave andel fra 2016, der oplever store overgangsproblemer. Langt de fleste af eleverne, nemlig 88 %, udtrykker, at *det er sværere på gymnasiet, men kravene er passende*. I 2015 og 2016 var tallene hhv. 83 % og 89 %. Udviklingen over en længere årrække er vist på figur 2, og det fremgår, at der er en positiv tendens.

Figur 3 viser, at overgangen fra grundskolen til gymnasiet opleves forskelligt i fagene dansk, engelsk og matematik. Der er 31 % af eleverne, som synes, at overgangen i matematik er forholdsvis svær, hvilket er lidt flere end i 2016 men et betydeligt fald i forhold til 2015, hvor det tilsvarende tal var 41 %. Der er væsentligt flere elever, der oplever overgangen som svær i matematik end i dansk og engelsk, hvor ca. 10 % betegner overgangen som *svær* eller *meget svær*. Overgangen opleves lettest i engelsk.

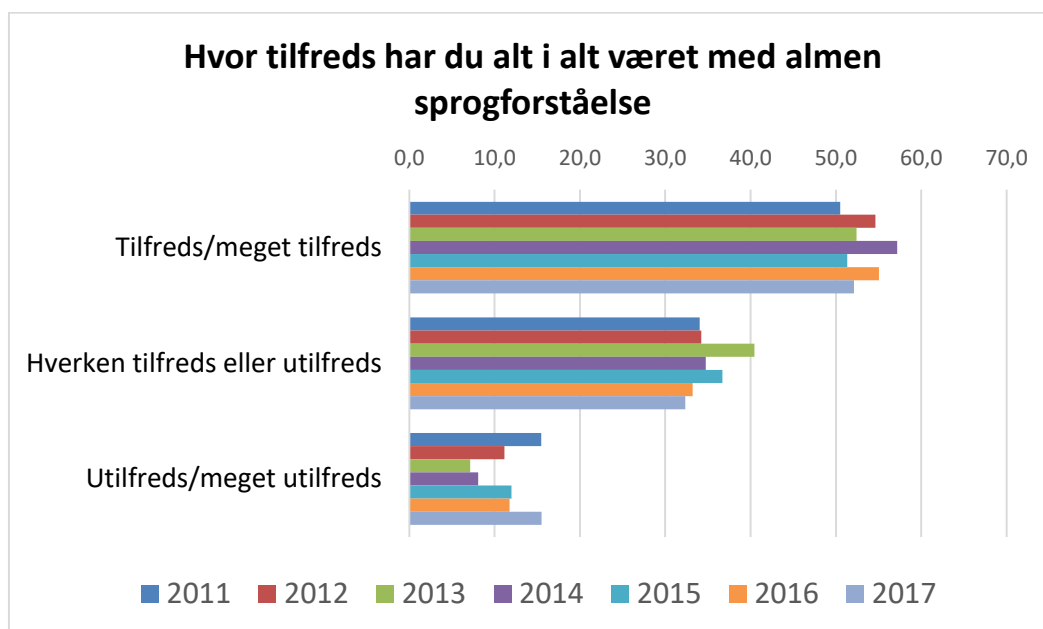
Figur 2. Hvordan har du generelt oplevet ændringerne i det faglige niveau og kravene i fagene ved overgangen fra grundskolen til gymnasiet?

Figur 3. Hvordan har du samlet set i forhold til MATEMATIK/DANSK/ENGELSK oplevet overgangen til gymnasiet?

Almen sprogforståelse

Samlet er 52 % af eleverne *tilfredse* eller *meget tilfredse* med AP, hvilket er en lille tilbagegang i forhold til 2016, hvor det var 55 %. Figur 4 viser udviklingen i elevernes samlede vurdering af AP gennem de senere år. Det fremgår, at andelen af elever, der samlet er *utilfredse* eller *meget utilfredse* med AP er voksende gennem de seneste år - nemlig fra 7 % i 2013 til 16 % i 2017.

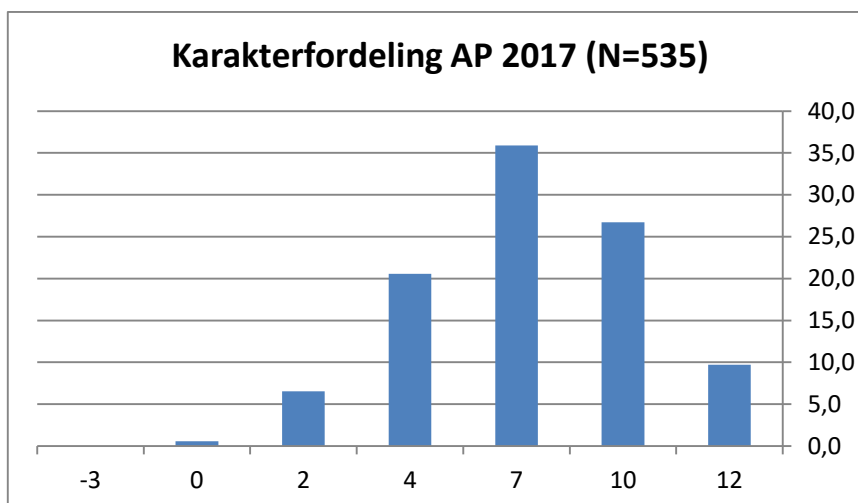
Figur 4. Hvor tilfreds har du alt i alt været med almen sprogforståelse?

Undersøgelsen viser, at en del elever oplever AP som interessant og et godt grundlag for arbejdet med sprog, mens andre fx oplever det som irrelevant at lære om latin. Ellers er omdrejningspunkterne for den kritik, der udtales 1) lærernes koordinering af undervisningen, 2) AP-prøven (varighed, indhold, orientering) og 3) manglende anvendelse i sprogfag og dansk af det, der er lært i AP.

Jeg synes, at det har været spændende og givende i forhold til mit sprog, og jeg synes, at det er ærgerligt, at der ikke er mere samarbejde mellem grundskolen og gymnasiet, da man ligeså godt kan lære de rigtige betegnelser osv. fra starten af.

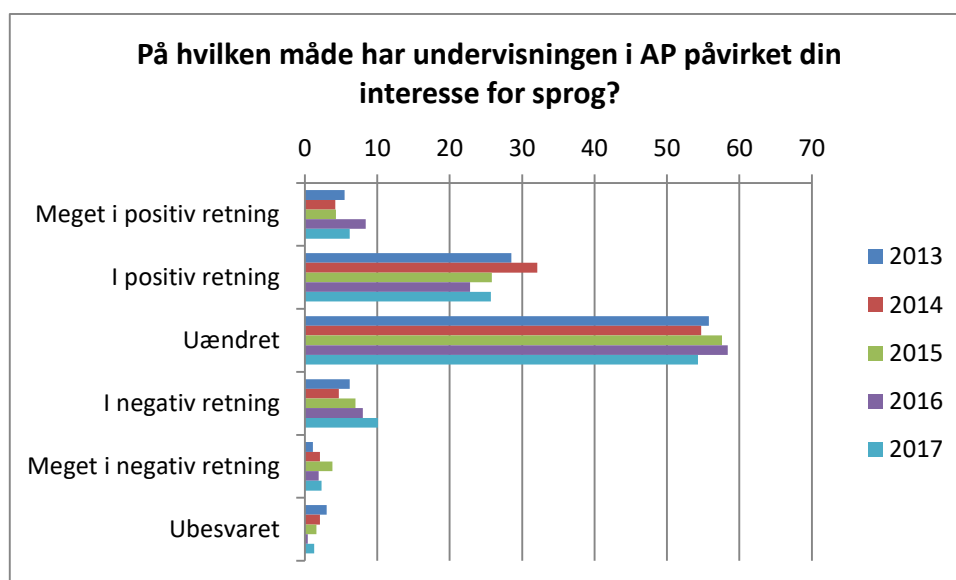
Jeg og mange andre tænker at selve latinundervisningen måske godt kan handle mere om den skriftlige del af sproget, altså at der var mere fokus på hvad man egentligt kan bruge latin til i hverdagen, i stedet for græsk/latin historie delen. Nu når det er almen sprogforståelse synes jeg, at det godt kan være lidt irrelevant at høre om Cæsar f.eks.

I forbindelse med gymnasireformen er den karakter, som eleverne får ved den afsluttende prøve i AP blevet medtællende. Figur 5 viser den procentvise fordeling af AP-prøvekaraktererne. Der er blot tre elever, der 'dumper' i AP, hvilket naturligvis er positivt. Det samlede karaktergennemsnit er 7,3, hvilket er lidt under, hvad man ud fra en socioøkonomisk betragtning må forvente, når en hel årgang af SG-elever aflægger prøve.

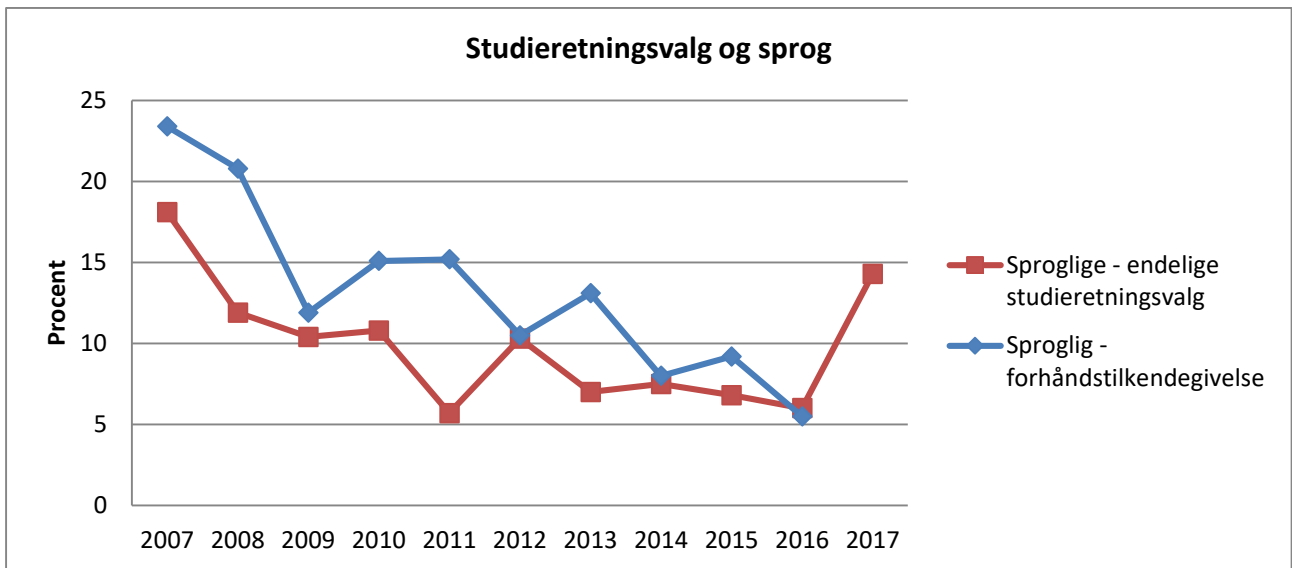
Figur 5. Karakterfordeling for AP.

Figur 6 viser, at 32 % af eleverne tilkendegiver, at AP har gjort dem mere interesserede i sprog, mens sproginteressen påvirkes negativt hos 12 % af eleverne.

Figur 6. På hvilken måde har undervisningen i AP påvirket din interesse for sprog?

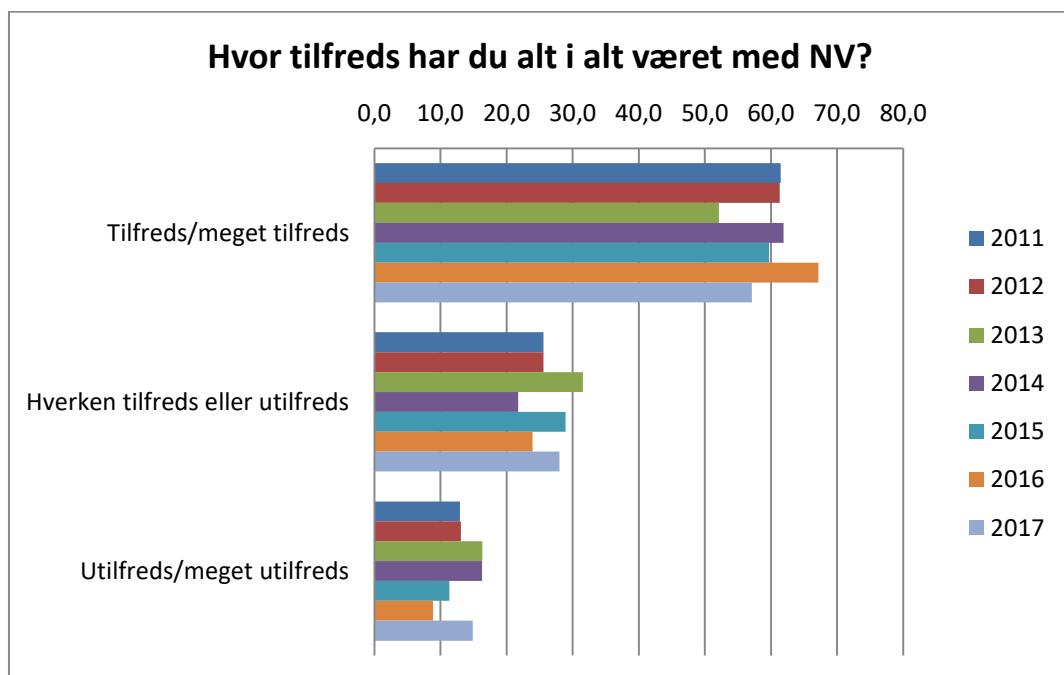
Figur 7 viser, at andelen af elever, der vælger en sproglig studieretning i 2017 er blevet fordoblet i forhold til niveauet i perioden 2013-16 - nemlig fra omkring 7 % til 14 %. Med 14 % af eleverne på sproglige studieretninger er andelen af sproglige elever den højeste i en 10-årig periode. Dette må formodes primært at være et resultat af gymnasireformen, idet muligheden for på en samfundsvidenskabelig studieretning at kombinere sig til en studentereksamen med to sprogfag på A-niveau uden at tage 5 fag på A-niveau er afskaffet. Det har i de forudgående år vist sig, at den overvejende positive påvirkning af interessen for sprog, der sker gennem AP, ikke har været tilstrækkeligt til at få eleverne til at vælge en sproglig studieretning - jf. figur 7.

Figur 7. Andelen af elever, der vælger en sproglig studieretning. Se figur 12 for nærmere information om kategorisering af studieretninger. For perioden 2007-16 er desuden vist andelen af elever, der i forbindelse med ansøgningen om optagelse på gymnasiet ytrede forhåndsinteresse for en sproglig studieretning.

Naturvidenskabeligt grundforløb

Figur 8 viser, at mht. til den samlede vurdering af NV ligner svarmønsteret i 2017 overordnet de forudgående år, men at ændringerne i forbindelse med gymnasireformen tilsyneladende giver en forskydning i negativ retning sammenholdt med de seneste par år. Fx er 57 % af eleverne *tilfredse* eller *meget tilfredse*, hvilket er en tilbagegang på 10 procentpoint i forhold til 2016.

Figur 8. Udviklingen i den samlede tilfredshed med NV.

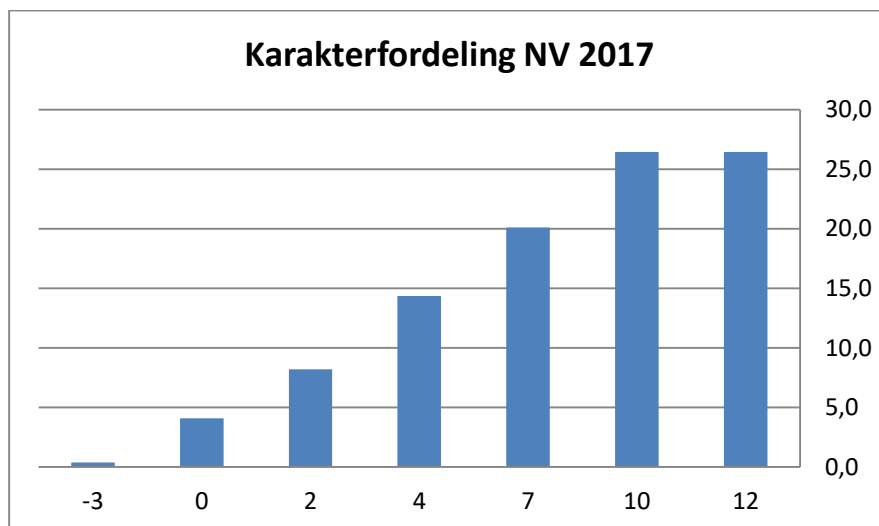
Der er i forbindelse med reformen foretaget nogle justeringer af NV, og de gode råd fra eleverne i evalueringen afspejler, at lærerne skal blive bekendt med introduktion og brug af portfolio (inkl. ved NV-prøven) samt koordinering og fagligt samspil i den nye ramme. Eksempler på elevudsagn om NV:

(Det bedste ved NV var) klart hvor enormt kompetente mine lærere var. De var gode til at lære fra sig og gøre selv et kedeligt emne spændende. Jeg havde egentlig ikke en særlig god indstilling til NV og de fag som hører med, men efter at have haft mine lærere, har det virkelig ændret meget ift. hvad jeg tænker om faget - og også hvor mange emner inden for naturvidenskab som faktisk er fascinerende.

Gør eleverne mere afklaret om portfolioens betydning, og vigtigheden af at få den opdateres langs undervisningsforløbet.

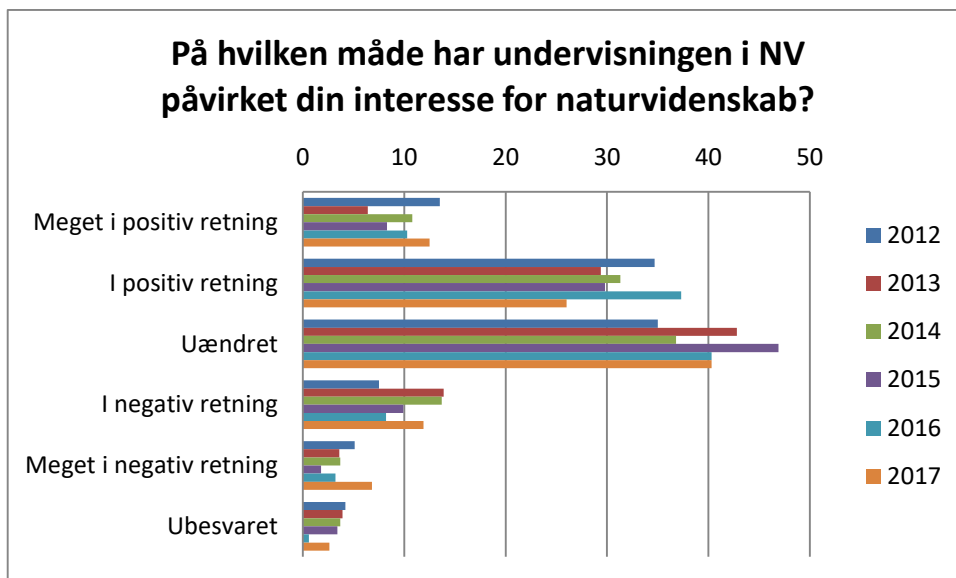
Jeg kunne godt have brugt en mere klar sammenhæng mellem de to fag, og lærerne var ikke de bedste til at samarbejde.

Også for NV er karakteren ved den afsluttende prøve nu blevet medtællende, og figur 9 viser karakterfordelingen. Gennemsnittet er 8,0, og 4,5 % af eleverne 'dumpede' NV. Det er positivt, at over halvdelen af eleverne i høj grad når de faglige mål i NV.

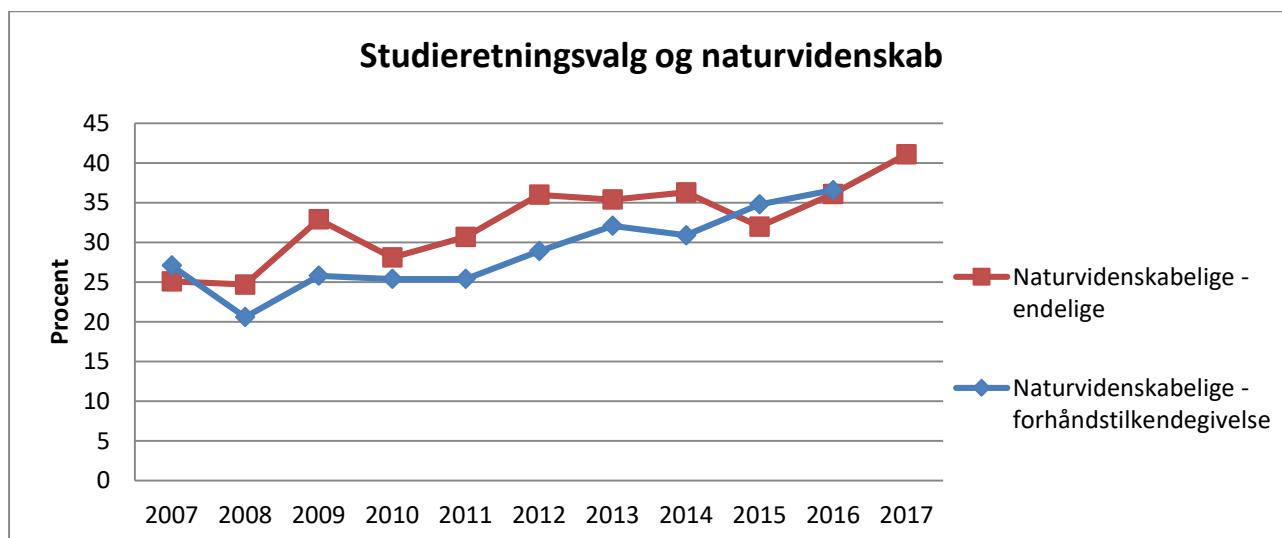
Figur 9. Karakterfordeling i NV.

Figur 10 viser udviklingen i interessen for naturvidenskab. Andelen af elever, der i 2017 tilkendegiver, at deres naturvidenskabsinteresse er blevet påvirket i *positiv* eller *meget positiv* retning er 39 %, hvilket svarer til niveauet på ca. 40 % i 2015 og 2014, men er under niveauet i 2016 (48 %). Der er 19 % af eleverne, som tilkendegiver, at naturvidenskabsinteressen er blevet påvirket i negativ retning, hvilket er en del flere end i 2015 og 2016 (11-12 %).

Figur 10. På hvilken måde har undervisningen i NV påvirket din interesse for naturvidenskab?

Figur 11 viser, at studieretningsvalget ved afslutningen af grundforløbet i 2017 resulterede i en forøgelse af andelen af elever på en naturvidenskabelig studieretning med 5 procentpoint. Dette skal sandsynligvis tilskrives gymnasiereformen.

Figur 10. Andelen af elever, der vælger en naturvidenskabelig studieretning. Se figur 12 for nærmere information om kategorisering af studieretninger. For perioden 2007-16 er desuden vist andelen af elever, der i forbindelse med ansøgningen om optagelse på gymnasiet ytrede forhåndsinteresse for en naturvidenskabelig studieretning.

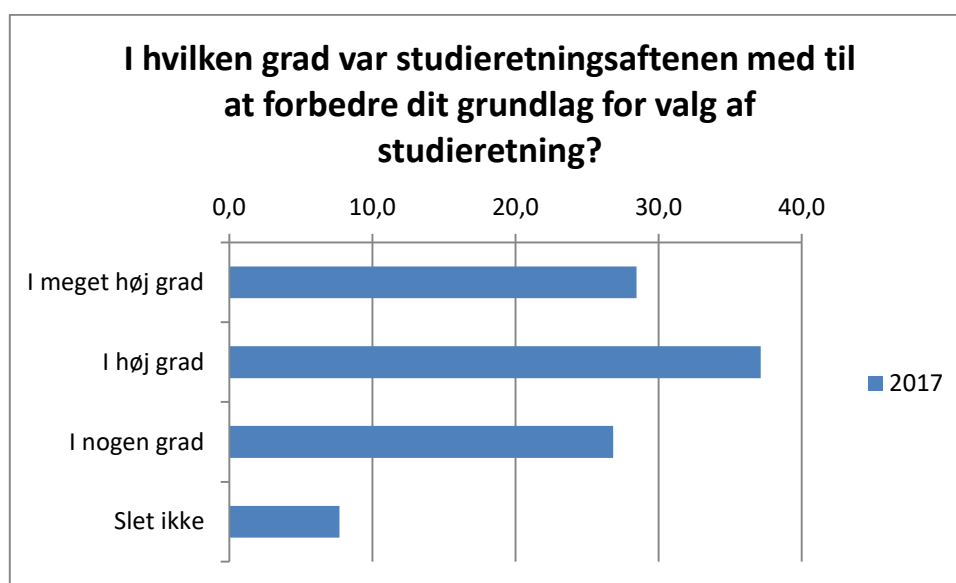

Studieretningsvalget

Undersøgelsen viser, at eleverne i 2017 føler sig nogenlunde lige så godt forberedt på studieretningsvalget som de forudgående år. Dette på trods af, at der i september 2017 som noget nyt blev afholdt en studieretningsaften, hvor eleverne og deres forældre kunne blive orienteret om studieretningsvalget og de enkelte studieretninger.

Knap 80 % af eleverne deltog i studieretningsaftenen – langt de fleste sammen med deres forældre, idet der var ca. 1000 deltagere.

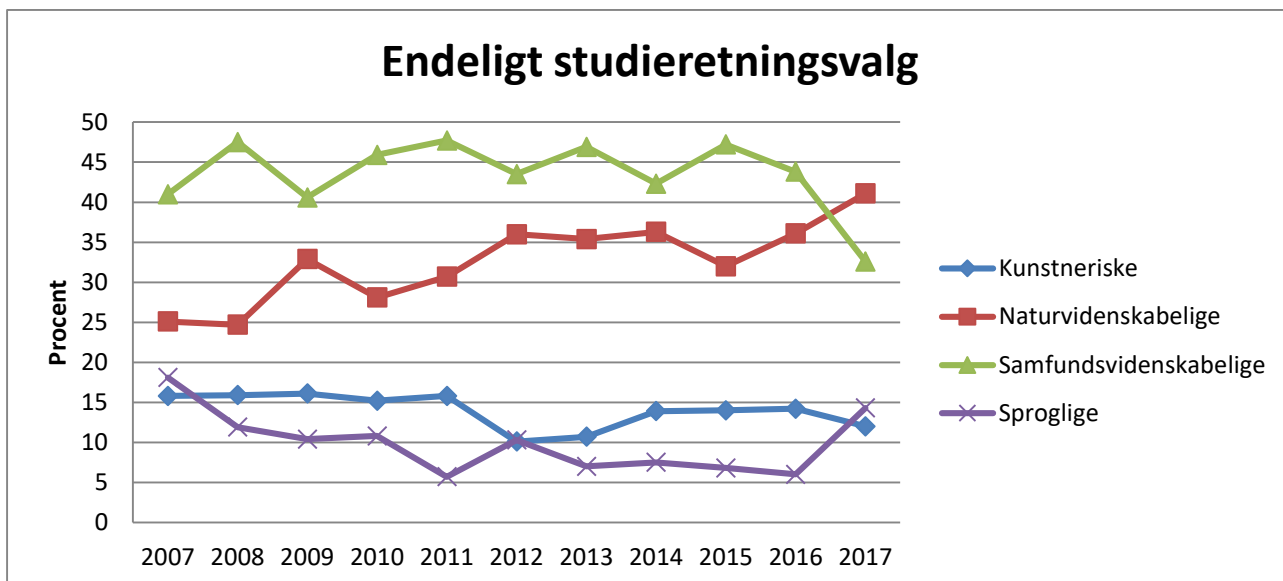
Figur 11 viser, at 66 % af eleverne tilkendegiver, at studieretningsaftenen *i høj grad* eller *i meget høj grad* var med til at forbedre grundlaget for valg af studieretning.

Figur 11. I hvilken grad var studieretningsaftenen med til at forbedre dit grundlag for valg af studieretning?

Sidst i grundforløbet foretages studieretningsvalget, og figur 12 viser, hvorledes valgene har udviklet sig. Det fremgår, at gymnasireformen har påvirket fordelingen af elever på forskellige typer af studieretninger. Andelen af elever på en samfundsvidenskabelig studieretning har i en længere årrække ligget omkring 45 %, og den er faldet til 33 %. Til gengæld er andelen af elever på de sproglige og naturvidenskabelige studieretninger vokset.

Når man beder eleverne tilkendegive, hvad der var vigtigst for dem ved studieretningsvalget, angiver næsten alle (94 %) *interesse for et eller flere fag*. Desuden peger mange på *planer for fremtidig uddannelse eller job* (58 %), mens meget få (ca. 3 %) angiver *forventninger om at få bestemte lærere, forældres anbefaling eller ønske* eller *kammeraters valg af studieretning*.

Figur 12. *Udvikling i elevernes valg af studieretning. Der er anvendt nedenstående kategorisering af de udbudte studieretninger hhv. FØR og EFTER 2017-reformen.*

Kunstneriske studieretninger:

FØR: MU-MA-Fy, MU-EN-Bi, MU-EN-Dr

EFTER: MU-MA, MU-EN

Naturvidenskabelige studieretninger:

FØR: MA-Fy-Ke, MA-FY-Ke, MA-KE-Fy, MA-BIOTEK-Fy, MA-GEO-Ke, BI-Ma-Id, BI-Ma-Ps

EFTER: MA-Fy-Ke, MA-FY-Ke, MA-KE-Fy, MA-BIOTEK-Fy, MA-GEO-Ke, BI-Ke

Samfundsvidenskabelige studieretninger:

FØR: SA-MA-Fy, SA-EN-Ma, SA-BI-Ma, SA-EN-Ma-Ng, EN-Sa-Ma, EN-Sa-Me, EN-Sa-Fi, EN-Sa-Ps, EN-Sa-Dr

EFTER: SA-MA, SA-EN

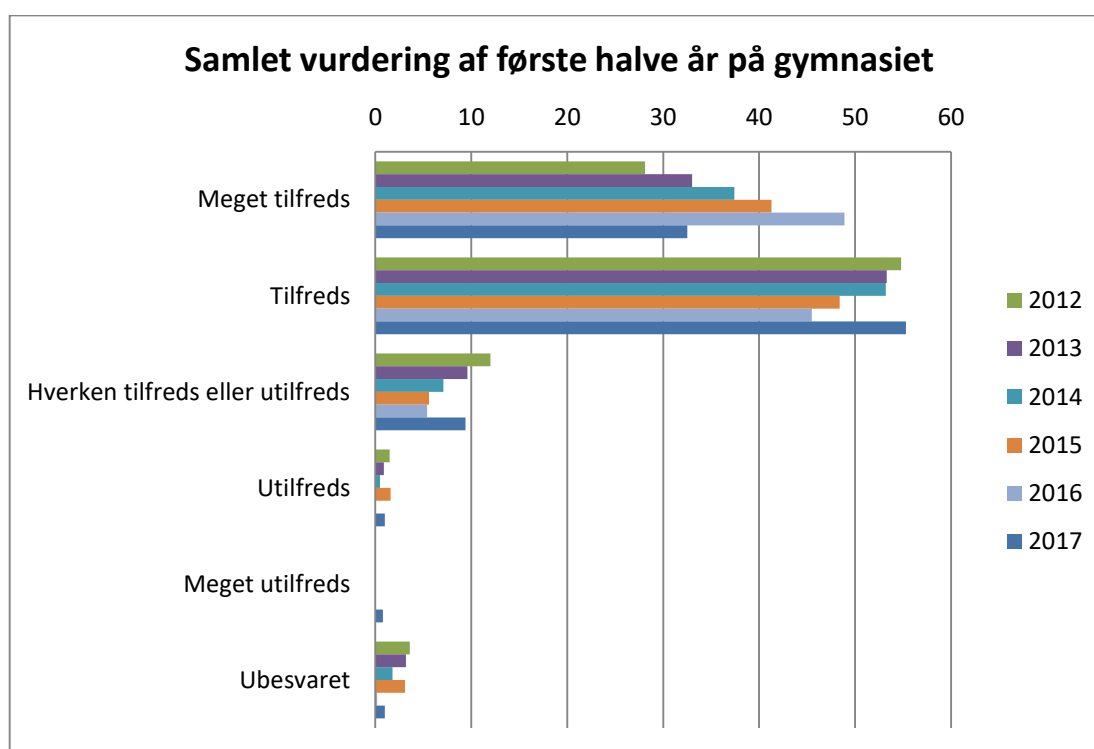
Sproglige studieretninger:

FØR: EN-SP-Ty, EN-FR-Ty, LA-GR, EN-SP-Sa, EN-FR-Sa, EN-TY-Ma, EN-SP-Ty-la, EN-FR-Ty-la

EFTER: EN-SP-Ty, EN-SP-Fr, EN-FR-Sp, EN-TY-Sa, EN-FR-Sa, LA-GR, EN-SP-la

Samlet vurdering

Når eleverne afslutningsvist bliver bedt om en samlet vurdering af grundforløbet samt de efterfølgende undervisningsuger i 2017 er 88 % *tilfredse* eller *meget tilfredse* (95 % i 2016, 90 % i 2015, 91 % i 2014 og 86 % i 2013). Dermed ligner 2017 overordnet meget de forudgående år, hvilket fremgår af figur 13. Dog er andelen, der svarer *meget tilfreds* faldet markant fra 2016 til 2017 - nemlig fra 49 % til 33 %. Dette kan måske være et resultat af gymnasireformen, idet den manglende forhåndstilkendegivelse vedrørende studieretning gør, at eleverne i betydeligt højere grad oplever at komme i en helt ny klasse ved overgangen til studieretningsforløbet. Dette kan påvirke den sociale trivsel og influere på helhedsvurderingen af det første halve år på gymnasiet.

Figur 13. Hvor tilfreds har du alt i alt været med dit første halve år på gymnasiet?

Eleverne har mulighed for at skrive en afsluttende kommentar, hvilket en lille del benytter sig af, og de skriver fx:

Jeg synes, at gymnasiet er pisse fedt. Det sociale er i top, og det faglige niveau er i top. Rigtige gode lærer og en helt vild lækker klasse!

Jeg har fået en super god start, med rigtig gode venner, både fra min nuværende klasse, men også fra grundforløbsklassen. Jeg kan godt lide fagene, og jeg føler ikke at springet fra folkeskolen har været for stort.

Det var lidt hårdt at starte i studieretningsklassen, for man havde skabt sig nogle rigtig gode og tætte venskaber med dem fra grundforløbet, så det var underligt at man ikke længere gik med dem og så dem hver dag.

SG er for fedt! Det er nogle fede arrangementer, der er. Og fedt at der generelt sker så meget! Især i studiemodulet, hvor man kan være med i en masse forskellige ting. Keep up the good work ;)

Overordnede konklusioner

- Ved elevernes samlede vurdering af grundforløbet udtrykker langt de fleste tilfredshed, og under 2 % giver udtryk for en grad af utilfredshed. Dermed ligner 2017 overordnet de forudgående år.
- Eleverne udtrykker generelt stor tilfredshed med 1.g-introduktionen og begyndelsen af studieretningsforløbet. Mange elever udtrykker fx tilfredshed med, at hytteturen afvikles med studieretningsklassen, og stadig flere deltager i og er positive i forhold til arrangementet SG After Dark.
- Mht. AP er elevernes vurdering overordnet positiv og svarer meget til de forudgående år. Fx påvirkes sproginteressen overvejende i positiv retning. De største udfordringer i forbindelse med AP er, 1) at omkring 40 % af eleverne tilkendegiver, at der *næsten ikke* eller *slet ikke* efterfølgende er gjort brug af det, de har lært i AP, og 2) en voksende kritik af AP-prøven.
- Eleverne udtrykker i en samlet vurdering af NV-forløbet tilfredshed, men med en reduktion i forhold til 2016. Dette hænger formodentligt sammen med justeringer af NV i forbindelse med gymnasireformen. Blandt andet er der indført portfolio, og der er brug for at videreudvikle arbejdet med denne. Eleverne giver udtryk for, at de i NV tilegner sig kompetencer, der er relevante i det videre forløb med naturfagsundervisning.
- Samlet set føler eleverne, at grundlaget for studieretningsvalget er nogenlunde som de forudgående år. En meget stor andel af eleverne deltog ved studieretningsaftenen sammen med deres forældre, og den medvirker til at afklare studieretningsvalget. Det samme gør fagpræsentationslektionerne, særligt for de elever, der i videst omfang udnytter disse, men den indbyrdes placering af studieretningsaftenen og fagpræsentationslektioner bør genovervejes.
- Eleverne vælger studieretning ud fra interesse for fagene samt planer for fremtidig uddannelse og job.
- Der er stadig flere elever, der oplever, at skriftlige opgaver er hensigtsmæssigt fordelt. Dog giver en stor andel af eleverne fortsat udtryk for, at de har oplevet en eller flere perioder med alt for mange afleveringsopgaver, så der er stadig brug for at arbejde med at udjævne de skriftlige afleveringer.
- Eleverne finder fortsat overgangen til gymnasiet noget mere udfordrende i matematik end i dansk og engelsk. Men samlet giver 88 % udtryk for, at det godt nok er sværere på gymnasiet end i grundskolen, men kravene er passende.

/BC, januar 2018